

תקות מנחם

גליון מס'
294

יו"ל עש"ק פ"ר פנחס
כ"ג תמוז ה'תשע"ב
ה' תהי שנת עליון בכל –
שנת תבוא עלינו ברכה

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראב

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שלי"ן, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לעיניך בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר "זרעים" - ב'

מחזור ל"א (ר"ת) – לכתחילה אריבער! שנה כ"ט (ר"ת) - "כל טוב וי!"

בעז"ה יום ה' פרשת בלק ט"ו תמוז ה' תהי שנת עליון בכל - שנת תבוא עלינו ברכה!

סיום הלכות מתנות עניים והתחלת הלכות תרומות

הגאולה, שנאמר⁶: "כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה
ישועתי לבוא וצדקתי להגלות",

היינו, שמתנות עניים והצדקה מחישים ומביאים את הגאולה מהגלות,
ועד לגאולה השלימה ע"י מלך המשיח.

וקם שבט מישראל – מלך המשיח!

ב. והמקור לגאולה ולמלך המשיח בתורה, הוא מפרשת בלק ששם
מדובר הרבה על "אחרית הימים" ועל דוד המלך ומלך המשיח.
והרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח, מביא את
הפסוקים מפרשתנו כהוכחה מהתורה על האמונה במשיח והגאולה.

וכך כותב הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח⁷: "וכל
מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו – לא בשאר נביאים
בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשרה רבינו, שהרי התורה העידה עליו,
שנאמר [בפרשת נצבים]⁸: "ושב ה' אלקיך את שבותך וריחמך ושב
וקבצך וגו'" אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו'. והביאך ה'. ואלו הדברים
המפורשים בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים.
אף בפרשת בלעם [היינו בפרשתנו בלק] נאמר, ושם ניבא בשני
המשיחים; במשיח הראשון שהוא דוד שהושיע את ישראל מיד צריהם,
ובמשיח האחרון שעומד מבניו שמושיע את ישראל [באחרונה], ושם הוא
אומר⁹: "אראנו ולא עתה – זה דוד: אשורנו ולא קרוב – זה מלך
המשיח: דרך כוכב מיעקב – זה דוד: וקם שבט מישראל – זה מלך
המשיח: ומחץ פאתי מואב – זה דוד: וקרקר כל בני שת – זה מלך
המשיח, שנאמר בו¹⁰: "ומשלו מיד עד ים": והיה אדום ירשה – זה דוד
וכו': והיה ירשה וגו' – זה המלך המשיח, שנאמר¹¹: "ועלו מושיעים בהר
ציון וגו' עכ"ל הרמב"ם.

היינו שבפרשתנו בלק מדובר לראשונה ובאריכות גדולה ובפרטיות על
המשיח והגאולה, שלא בערך למה שכתוב בפרשיות אחרות.

צדקה מקרבת ומביאה הגאולה!

א. את הלכות מתנות עניים התחילו ביום ב' פרשת בלק חג הגאולה של
הרבי הקודם י"ב תמוז, וי"ל הקשר של כל עניינים אלו;

מתנות עניים קשורים בקשר ברור ובולט לגאולה, גאולת עם ישראל
וגאולת העולם ועד לגאולה השלימה ע"י מלך המשיח, מיי"ד ממ"ש נאו!;

בהלכות מתנות עניים מדובר ע"ד המצוות שעוזרים ונותנים לעניים,
המצוות שבשדה, לקט שכחה ופאה, מצות מעשר עני, ואח"כ מצות
צדקה בכללות, מממונו לעניים המעשר וחומש.

וע"י ובזכות מצות מתנות עניים והצדקה גורמים ומביאים את הגאולה
כמו שאומר הרמב"ם בפרק עשירי מהלכות מתנות עניים¹: "ואין כסא
ישראל מתכונן ודת האמת עומדת אלא בצדקה, שנאמר²: "בצדקה
תכונני" ואין³ ישראל נגאלים אלא בצדקה, שנאמר⁴ "ציון במשפט תפדה
ושביה בצדקה" [ובמסכת ב"ב⁵ איתא: "גדולה צדקה שמקרבת את

* ובחסידות מבואר ע"פ קבלה ש"טוב" בשורוק (מלאפוס) נעלה מ"טוב" (בחולם);
ש"טוב" (בחולם) הוא דרגת יסוד ז"א, ו"טוב" (בשורוק) – דרגת חסד דעתיק יומין
פנימיות הכתר, חסד עילאה; וכמ"ש הי"צמח צדק" ב"אור התורה" (דברים דף מ"ט
[רמז: "מה טוב", או "בטובו מחדש"] על הפסוקים: "מה רב טובך" [תהלים לא, כ],
וכן "טוב טעם ודעת למדני" [תהלים קי"ט טו] וכן על מה שאומרים בברכת "יוצר
אורי" ו"בטובו מחדש": שטוב (בחולם) הוא הטוב הנגלה דטוב (גוט), וטוב (בשורוק,
או מלאפוס) – התוכיות הנבחרת מהטוב (בל"א-דאס בעסט), תכלית הטוב-חסד
עילאה. כן תהי לנו!

¹ הלכות מתנות עניים פ"י ה"א [פרק י' ה"א = י"א המורה על השפעה שלמעלה
מסדר השתלשלות למעלה מן הטבע, וכן בסוגיא של צדקה בגמ' מסכת בבא בתרא
(שמורה על השער האחרון) (כדברי כ"ק אד"ש מה"מ בשיחות ובמכתבים) והשלישי
ובית המקדש השלישי, והגאולה השלישית והאחרונה] ובדף י"א, (=שגם רומז על
י"א), ובמסכת בבא בתרא לעיל בדף ט"ב, (ט' וב' – גם מורה על י"א) איתא: "כל
הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים מתברך ב"א ברכות
(כני"ל מספר שלמעלה משלמות הטבע וההשתלשלות. וי"ל – פיס – ר"ת – "סבר
פנים יפות" [ובלע"ז] [שהשפות האחרות השתלשלו ובאים מלשון הקודש אחרי שה'
בלל במגדל בבל את שפת הגוים מלה"ק] המילה FACE – פיס – כנראה באה
מהמילה פיס) כפי"ד הרמב"ם (בחל' מתני"ע פ"י ה"יג)]

² ישעיה נד, יד.

³ ע"פ הגמ' שבת קלט, א. וז"ל: "אין ירושלים נפדית אלא בצדקה שנאמר: ציון
גוי' וכן הגירסא בסנהדרין צח, א. ויש גורסים בשיחתך ישראל כמו ברמב"ם.

⁴ ישעיה א, כ"ז.

⁵ ב"ב, י, א.

⁶ ישעיי נו, א.

⁷ ה"ל מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח פ"א ה"א.

⁸ נצבים ל, ג-ה.

⁹ בלק כד, יז-יח.

¹⁰ זכריה ט"ו, י.

¹¹ עובדיה יא, כא.

ג. והתחילו את הלכות מתנות עניים ביום חג הגאולה י"ב תמוז, והרי "שם גאולה חד הוא", שהגאולה השלימה ע"י מלך המשיח קשורה לגאולת י"ב תמוז, יום המסירות נפש של הרבי הקודם וההולכים בעקבותיו, שמביא את הגאולה השלימה, ולכן תמיד חגי הגאולה ג' י"ב- י"ג תמוז בסמיכות לפרשת בלק, שם מדובר באריכות גדולה על גאולת המשיח ואחרית הימים.

ושביה בצדקה!

ד. והטעם שנתנת מתנות עניים וצדקה מביאים את הגאולה השלימה, י"ל; ראשית, עצם הנתנה לצדקה ע"י גואל האדם את חלק זה שבעולם שנותן לצדקה, שזהו חלק מהעולם הזה החומרי ומעלהו למצות צדקה ולהוי, שזוהי גאולתו של אותו חלק בעולם.

וע"י מעלה האדם וגואל גם את עצמו, ע"י שמוסר את ממונו וחלקו בעולם לה' ולמצות צדקה, זוהי גאולתו הפרטית, היות וכספו זוהי מציאותו כי "ממונו של אדם מעמידו על רגליו"¹² ו"דמים" – תרתי משמע, היינו חיי נפשו. ובפרט שכדי להשיג את ממונו וכספו משקיע האדם את כוחותיו והדם שלו, כמבואר בפרק ל"ז בתניא על דברי רז"ל¹³: "ש"שקולה צדקה כנגד כל המצוות ובכל תלמוד ירושלמי היא נקראת בשם מצוה סתם שהצדקה שאדם נותן מיגיע כפיו הרי כל כח נפשו החיונית מלוכש בעשיית מלאכתו או עסק אחר שמשתכר בו מעות אלו וכשנותן לצדקה הרי כל נפשו החיונית עולה להוי וגם מי שאינו נהנה מיגיעו [גם לדוגמא שקיבל מתנה, או שנפלה לו ירושה] מ"מ הואיל ובמעות אלו היה יכול לקנות חיי נפשו החיונית הרי נותן חיי נפשו לה'. ולכן אמרו רז"ל שמקרבת את הגאולה לפי שבצדקה אחת מעלה הרבה מנפש החיונית מה שלא היה יכול להעלות ממנה כל כך כוחות ובחינות בכמה מצוות מעשיות אחרות". עד כאן תוכן דברי האדמו"ר בפרק הנ"ל בתניא, שהצדקה היא גאולה לחלק בעולם ולכוחות נפשו.

וע"י זוהי ההכנה לקירוב והחשת הגאולה השלימה מיד ממש נאו, שזוהו משמעות ותוכן וסיבת דברי הרמב"ם הנ"ל, אין ישראל נגאלין אלא בצדקה, כנאמר "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה". גם במשמע ההעלאה והשיבה מן השביה.

יהפכו ימים אלה לששון ולשמחה!

ה. ובפרט שלומדים את הלכות מתנות עניים בימים הסמוכים לתענית י"ז תמוז, ידחה ויהפך לששון ולשמחה, שאז הובקעה העיר ירושלים [היינו שהבקייעו ופרצו את גבולות וחומות קדושת ישראל ויראת השמים השלימה], שזה הביא מיד בהמשך את חורבן בית המקדש והגלות.

וכנ"ל העצה להביא את הגאולה ולתקן את החורבן והגלות, היא ע"י נתינת הצדקה והעזרה לעניים, שעל כך לומדים בהלכות אלו, שענין זה מחזק את האהבת ישראל והאחדות, כי החורבן בא בגלל חסרון באהבה ושנאת חנם כמו שהגמ' אומרת במס' יומא¹⁴ וע"י ביטול הסיבה וחזיק האחדות ואהבת ישראל מביאים ומחיישים את הגאולה מהגלות ובנין בית המקדש מ"ד ממש נאו! והופכים את הצומות ו-21 ימי בין המצרים [שהם כנגד 21 ימי המועדים והימים טובים שבמשך השנה] ל"ששון ולשמחה ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו"¹⁵ היינו שע"י השלום והאחדות מבטלים את סיבת החורבן והגלות והופכים אותם לגאולה שלמה!

ו. גם בסיום הפטרת פרשת בלק מודגשת החשיבות הגדולה של נתינת הצדקה; לאחר הפסוק המדבר על בלק ובלעם: "עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב, ומה ענה אותו בלעם בן בעור וגוי למען דעת צדקות ה'", ואח"כ בפסוק האחרון נאמר¹⁶: "הגיד לך אדם מה טוב זה ה' דורש ממך, כי אם עשות משפט ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלוקיך!" [וגם משפט אפשר לפרש יושר וכנות לזולת!]

וקראו זאת ביום י"ז תמוז, וכנגד זה בסיום ג' השבועות בשבת פרשת דברים - "חזון" – תשעה באב (נדחה), יקראו בסיום ההפטרה¹⁷: "ציון במשפט תפדה, ושביה בצדקה!"

"תקות" חוט השני"¹⁸

על סיום ה' מתנות עניים

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך

- א. מתנות עניים וצדקה מביאים הגאולה.
- ב. בפרשת בלק באריכות ע"ד מלך המשיח והגאולה.
- ג. התחילו ההלכות בחג הגאולה י"ב תמוז, ומתנות עניים וצדקה מביאים ומחיישים הגאולה בגאולה השלמה, שם גאולה חד הוא.
- ד. הצדקה גאולה לכוחותיו ולחלקו בעולם, כהכנה לגאולה השלימה.
- ה. ע"י מתנות עניים וצדקה הופכים הצומות ובין המצרים לשמחה וימים טובים.
- ו. סיום ההפטרה "עשות משפט ואהבת חסד!".

* * *

בעז"ה יום ג' פרשת פינחס כ' תמוז

הי' תהי' שנת עליון בכל - שנת תבוא עלינו ברכה!

סיום הלכות תרומות והתחלת הלכות מעשר

תרומות - לצדקה

א. את הלכות תרומות התחילו בפרשת בלק ומסיימים בפרשת פינחס, וי"ל הקשר לשתי הפרשיות;

בהמשך למה שכתבנו לעיל, בסיום הקודם על הלכות מתנות עניים באריכות, שבפרשת בלק מודגשת גאולת עם ישראל וביאת המשיח, כמו שהרמב"ם כותב בפירוט בהלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח¹⁹ על פסוקי הנבואה האחרונה של בלעם שמנבא²⁰: "אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים", ומפרט שהפסוקים מ"אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב, דרך כוכב מיעקב וקם שבת מישראל וגו'" והפסוקים הבאים מדברים "בשני המשיחים; במשיח הראשון שהוא דוד שהושיע את ישראל מיד צריהם, ובמשיח האחרון שעומד מבניו שמושיע את ישראל באחרונה". ומפרט איזה מילים מדברים על דוד המלך ואיזה מילים על מלך המשיח [ועיין בשיחות אד"ש שמאריך לבאר שראיות אלה על המשיח הם נהיים ענין הלכתי וחלק בהלכה].

ואמנם גם בפרשת נצבים מדובר על הגאולה, וגם בפרשת ערי מקלט שבפרשת ראה; אבל כאן זו הפעם הראשונה שמדובר על המשיח והגאולה ובהרבה יותר פרטים.

ונכתב בסיום הקודם שמתנות עניים וצדקה שע"כ מדובר בהלכה

¹⁶ פסוק ח'.

¹⁷ ישע"י א, כז [היינו כנ"ל שהצדקה מביאת את הישועה ומזככת – פסוק זך את האדם והעולם].

¹⁸ יהושע ב, ח. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

¹⁹ הלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח פי"א ה"א.

²⁰ בלק כד, יד.

²¹ פסוק יז.

¹² פסחים ק"ט, א.

¹³ ב"ב ט, א.

¹⁴ יומא ט, ב.

¹⁵ זכרי' ח, יט ח – קשור לגאולה וי"ט ר"ת יום טוב, וגם ברמב"ם כתוב בהלכה

י"ט, בסוף ה' תעניות]

הקודמת מביאים ומחישים את הגאולה, כמו שאומר הרמב"ם שם "אין ישראל נגאלין אלא בצדקה" ו"ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה", שהפדיה והשיבה לציון הן ע"י משפט וצדקה [וגם בסיום הפטרת בלק מדובר על עשיית וחשיבות משפט וחסד].

ועד"ז גם הלכות **תרומות** שהתחילו בערב שב"ק, בפרשת בלק (ופסוקים אלה נאמרים בשביעי של פרשת בלק); גם **תרומות** הן כענין הצדקה שהאדם תורם חלק מהיבול שלו ונותן לכהנים משבט לוי, שהם בעצמם אין להם חלק בארץ, ולא עובדים, ולכן תורמים להם, לכהנים את התרומות וללויים את המעשרות. וזה דומה למצות צדקה לעניים, כמו שאומר הרמב"ם בסוף הלכות שמיטה ויובל, בסוף ספר זרעים, שמכיון שאין להם את השדות ועבודה משלהם, ולכן הקב"ה זוכה להם, שנאמר²² "אני חלקך ונחלתך", ז.א. שנתנת התרומות לכהנים דומה לצדקה שנותנים לנצרכים, כמו שכותב הרמב"ם שם שהם לא זוכין לעצמם בכוח גופם, וא"כ כפי הנ"ל שהצדקה מביאה את המשיח והגאולה, כך גם ע"י התרומות לכהנים שמביאים את המשיח והגאולה ובנין ביהמ"ק מיד ממ"ש נאו! [ובפרט ש"שם **תרומה** חד הוא"]; גם **תרומה** לביהמ"ק שעז"נ "ויקחו לי **תרומה**", וגם **תרומה** לצדקה וגם **התרומה** לכהנים"]

תרומות - וירם קרן משיחו!

ב. ויש רמז במילה "**תרומות**" עצמה לענין הגאולה כפי שהרמב"ם קורא לזה הלכות **תרומות**;

שבמשמעות המילה **תרומות**, ודווקא לשון **רבים** [ולא כבמעשר שהרמב"ם קורא לזה הלכות **מעשר** - לשון **יחיד**, ובפשטות הסיבה היא שבהלכות מעשר מדובר רק על מעשר אחד, מעשר ראשון שנותנים ללויים; כי על מעשר שני שמביאים לירושלים מדבר הרמב"ם בהלכות אחרות הבאות לאחרי זה, הלכות מעשר שני ונטע רבעי. ועל **מעשר עני** מדבר הרמב"ם בהלכות הקודמות הלכות מתנות עניים, אבל בהלכות **תרומות** מדבר הרמב"ם על 2 תרומות; תרומה גדולה ותרומת מעשר שתורמים ונותנים לכהנים]

ובמשמעות המילה תרומות יש כמה פשטים ופירושים;

א) עה"פ²³: "ויקחו לי **תרומה**" מביא הצ"צ באור התורה באריכות כמה פירושים ודרגות; תרומה - לשון הפרשה, וכמו שאומרים התרגומים (אונקלוס ויוב"ע) "ויפרשו קדמי אפרשותא", וגם רש"י אומר: "**תרומה**. הפרשה, יפרישו לי ממנום נדבה" [וענין זה מתקשר גם עם ענין התרומות לכהנים כי "שם **תרומה** חד הוא" וכן מביא הצ"צ באור התורה את הזוהר על הפסוק **שתרומה** - נוטריקון: "**תרי ממה**" היינו שני אחוזים, כי בתרומה גדולה ההלכה: "עין בינונית אחד מחמישים", ז.א. שתרומת המשכן קשורה בתרומה הגדולה [כי "א' מחמישים" הוא רק בתרומה גדולה, וגם מרומז בתחילת פרשת תרומה, כמ"ש ב"בעל הטורים" במילים "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" כל - בגימט' - 50, וגם "עין יפה אחד מארבעים" מרומז במילה "**לי תרומה**" - **לי** - גימט' - 40 וגם "עין רעה א' **משישים**" - מרומז בפסוק זה "מאת כל" - ר"ת גמיט' - 60]

ב) הפירוש השני שמביא הצ"צ **תרומה** מלשון **הרמה** שזה רמז לדרגה רחוקה גבוהה ונעלית יותר, היינו שהם שתי דרגות רחוקות בתרומה הפרשה והרמה.

ג) ענין התרומה קשור לגאולה; כי צדקה קשורה למה שנאמר²⁴: "וצדקה **תרומה** גוי" שקאי על עם ישראל כמאמר²⁵: "ומי כעמדך ישראל גוי אחד בארץ". וכן אומרים חז"ל עה"פ בתחילת פרשת "כי **תשא**:" "במה תרום קרנם של ישראל ב"כי **תשא** (את ראש בני ישראל) היינו

שנתנת השקלים והצדקות פועלות הרוממות בעם ישראל ו"כי תשא" וז"ל הצ"צ באור התורה²⁶ פ' תרומה כמ"ש בגמ' ב"ב²⁷: "וקאי על מצות צדקה בפרט **שתורמים** לראש, **וירם קרן** כו' [משיחו], וכך יובן בכללות המצוות שנקראים צדקה כנ"ל, שלרומם למעלה מעלה בבחינת **הרוממות** דעצמות אוא"ס ב"ה, וזה מביא את הענין של וירם קרן משיחו. וזהו בצדקה תכונני" שזהו הפסוק שמביא הרמב"ם בהלכות מתנות עניים²⁸ על מצות הצדקה וז"ל: "ואין כסא ישראל (שהכוונה היא למלכות מלך המשיח) מתכוון ודת האמת עומדת אלא בצדקה שנאמר²⁹: "בצדקה **תכונני**"

וכמו שכתבנו לעיל בסיום על הלכות מתנות עניים, שע"י שהאדם תורם את כספו לצדקה הוא גורם עליה לכספו ולחלקו בעולם, וע"כ גם לכוחותיו וחיי נפשו שהשקיע להשיג הכסף או שהיה יכול לקנות חיי נפשו בכסף זה, שמעלה את עצמו לקדושה ולה' וע"כ הוא גואל את חלקו בעולם ומביא גאולה לעצמו, וזה נהיה חלק מגאולת העולם שמביאה סוכ"ס את הגאולה השלימה ומלך המשיח. שזהו הפירוש של הפסוק וצדקה **תרומם** גוי שמרימים את הנה"ב ואת העולם מחולין לה', לקודש ולהקדש, וע"כ מרימים את כל העולם כולו למלכות המשיח והגאולה.

ו"ל שגם לכך רמז הרמב"ם בשם ההלכות "**תרומות**" - לשון רבים, לרמז על דרגות שונות בתרומה והרמת העולם; לשון **הפרשה** ולשון **הרמה** בכל הדרגות עד **להרמת קרן המשיח והגאולה**;

והרי בפרשת **בלק** מדובר הכי הרבה ומפורט על מלכות מלך המשיח, ועד הנאמר בפרשה³⁰: "**וירום** מאגג מלכו ו**תנשא מלכותו**!"

פינחס - זה אליהו!

ג. וגם פרשת פנחס קשורה לגאולה, כי הרי חז"ל אומרים³¹: "פנחס זה אליהו", שהוא הנביא המבשר ומביא את המשיח והגאולה, שבזכות קנאותו של פנחס תבוא הגאולה וזוכה ל: "הנני נותן לו את בריתי שלום" ואומר "בעל הטורים": "שלום - בגימטריא - זהו **משיח**" שענין המשיח הוא השלום וה"נחת" של עם ישראל כמ"ש: "בשובה ונחת תוושעון"

פינחס קבל מתנות כהונה ותרומות

ד. וגם ענין הכהונה של פינחס קשור במתנות כהונה שמתחילים בתרומות, תרומה גדולה ותרומת מעשר. ומרומזים גם במילים "**הנני** נותן לו את בריתי **שלום**" שאומר ע"ז בעל הטורים שהרמז ב-"ו' **קטיעא**", שהיא כמו -"י שהיא רמז למילה שלים שהכוונה י' שלם: "מתנה שלימה אני נותן לו; י' מתנות במקדש, י' במדינה" היינו שמאז וע"י קנאותו של פנחס זכה לקבל את מתנות הכהונה, שהתרומות הן תחילתן, וכתובות הראשונות ברמב"ם.

הפיכת הגולה לגאולה!

ה. ונמצאים בימי ג' השבועות הזמן שעושים פעולות לשיבה מן הגלות ובנין בית המקדש, שזה בא ע"י תרומות והצדקות כמו שאומרים בהפטרה האחרונה של ג' השבועות בסיום הפטרת שבת חזון: "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה"

וכמו ע"י נתנת התרומות והצדקה אנו מרימים ומהפכים את החול למצוה ולקודש, כך גם אנו מרימים ומהפכים את ג' השבועות שבמקום שיהיו ימי "בין המצרים" הם נהפכים ל"ישון ולשמחה ולמועדים

²⁶ אור התורה פרשת תרומה עמוד אי"שפ.

²⁷ ב"ב י, ד.

²⁸ הנ"ל הלכות מתנות עניים פ"י ה"א.

²⁹ ישעיה נד, יד.

³⁰ בלק כ"ד, טז.

³¹ תיוב"ע וארא ו, יח. זהר ח"ב קצ, סע"ב. ילקו"ש תחילת פ' פנחס רלב"ג מלכים

אי י"ז, א.

³² פנחס כה, יב.

²² קרח י"ח, כ.

²³ תרומה כז, ב.

²⁴ משלי יד, לד.

²⁵ דב"א יז, כא. ש"ב ז, כג.

טובים", ע"י שעושים בימים אלה פעולות של "אמת ושלום" כי החורבן בא בגלל שנאת חינוס וע"י השלום והאמת והאחדות והאהבה (שמתחילות באות א') הופכים את הגולה ומכניסים בה את ה-א' של הגאולה, מ"י"ד מ"מ"ש נאו'!

"תקות" חוט השני" ¹⁸

על סיום הלכות תרומות

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך

- א. התרומות - צדקה לכהנים.
- ב. צדקה מביאה הגאולה - תרומה - וירם קרן משיחו.
- ג. בפרשת בלק - בפירוט על המשיח והגאולה.
- ד. פינחס זה אליהו - מבשר הגאולה.
- ה. פינחס קבל מתנות כהונה ותרומות.
- ו. הפיכת הצום ובין המצרים - לשמחה וימים טובים, והפיכת הגולה לגאולה.

* * *

י"ט תמוז - יום הברית של האדמו"ר הקודם

כשלמדתי בישיבה כאן ב"בית משיח" - 770 ב"קבוצה", מארה"ק בשנת ה'תשכ"ח, ביום ב' י"ט תמוז בצהריים, [אז למדנו ב"קבוצה" בחלק הראשון של ה"עזרת נשים" (הקרוב לחדרו של אד"ש)], אז הקבוצה היתה קטנה (כ-20 תמימים), ועוד לפני שהתערר רגש ה"התקשרות" לרבי אצל הנשים, שעתה ממלאות כל השבוע את ה"עזרת נשים" ב-770-י"בית משיח" בתפילות ובשיעורי תורה רבים כ"י, בהלכה בחסידות ובשיחות (שגם הגברים יכולים לקחת דוגמא משקידתם והשתתפותם בשיעורים הרבים), ואז ה"עזרת נשים" היתה עוד כמו בכל הדורות שבמשך השבוע היתה ריקה מנשים, והגברים ותלמידי הישיבה למדו [שם];

וביום ב' י"ט תמוז [למחרת צום י"ז בתמוז נדחה], בשעה חמישה לאחת בצהריים, שמענו שם ביציע המולה גדולה למטה, ונודע לנו שעכשיו הודיע פתאום כ"ק אד"ש מה"מ במפתיע שבעוד 5 דקות בשעה 1 יצא להתוועדות, דבר שהביא אצלנו סערת רגשות לתקוות עצומות, ולבשורות טובות וגדולות, שאי אפשר לתארן במילות הכתב.

בהתוועדות שהחלה תוך 5 דקות בשעה אחת בצהריים הסביר ודיבר הרבי על מהות היום י"ט תמוז שהוא יום הברית של הרבי הרי"ץ, וגם הסיים, יום השבעי, של "שבעת ימי המשתה" שעשו וחגגו ב"בר מצווה" של הרבי הקודם, שהחלה ביום הולדתו י"ב תמוז [אולי בגלל צום י"ז בתמוז חגגו גם את יום י"ט בתמוז] ושנה זו תשכ"ח היא שנת ה-75 שנה מהבר מצווה. ובשיחות ביאר כ"ק אד"ש מה"מ בעומק כל העניינים הנ"ל ואת מהות ודרגות המספר 75 ע"פ חסידות וקבלה, דברים מעניינים ומיוחדים.

[על הסיבות לעיתוי ההתוועדות, ולכבוד איזה שלוחים עשה הרבי התוועדות מיוחדת ופתאומית זו (ואחרי ההתוועדות אה"צ קיבל הרבי את שלושת השלוחים הנ"ל כ"א ל"יחידות" פרטית, ביניהם היה גם השליח של מיניסטא הרה"ח הרה"ח משה שיחי פעלער שהיה לו מסירות-נפש ו"יותר" להיות כאן אצל אד"ש בהתוועדות י"ב תמוז, ונסע בשליחות וברצון הרבי להתוועד עם יהודים בא' ממחנות הקיץ. וע"כ נכתוב בעז"ה בהזדמנות אחרת]

בסוף ההתוועדות של שבת ק' [שכרגיל אני"ש והתמימים, כשהרבי קם ממקומו, היו "חוטפים" את ה"מזונות" שבקערה, ה"שיריים" של כ"ק אד"ש מה"מ] אבל בשבת האחרונה, י"ז בתמוז נדחה, נתן הרבי את כל הקערה עם ה"מזונות" להרה"ח הרה"ח יוסף הלוי ע"ה וויינבערג, ולא ידעו לשם מה הרבי נתן לו.

ובתחילת ההתוועדות זו הורה הרבי לר"י וויינבערג לחלק לקהל את כל חתיכות המזונות, ולא התחיל לומר השיחות עד שגמר לחלק.

"מצוה בו יותר מבשלוחו!"

ואת המחזה הבא ראיתי בעיני;

ב. כשכנס הרבי להתוועדות ועבר בין ה"פירמידות" ושולחנות הישיבה, הבחין אד"ש שבין הספסל הראשון והשולחן הרבה "שמות" וספרים מונחים על הרצפה [בזמן הקצרצר בין הודעת הרבי על ההתוועדות היתה המולה עצומה בהכנת השולחנות והספסלים להתוועדות, ונפלו מתחתם לרצפה הרבה "שמות", והקהל לא הבחינו בזה] הרבי חזר לאחוריו כמה פסיעות לתחילת הספסל, הזיז בעצמו את הספסל [כי אף א' לא ידע למה חזר לשם, והרבי לא סימן לאף א' להרים], ונעמד בין הספסל לשולחן [הי' שם מקום רק לא] והתכופף כמה פעמים והרים בעצמו את כל

ה"שמות" והספרים. ואח"כ חזר למעבר וצעד לכיוון בימת ההתוועדות. ע"כ מה שחזיתי וראיתי בעיני.

כבוד הספרים ובית הכנסת!

ג. וההוראה לנו לפועל; עד כמה אכפת לרבי הסדר בביהכ"ס, ועד כמה צריכים להזהר בכבוד וקדושת הספרים וה"שמות", ואם רואים שמות על הרצפה לא לסמוך על אחרים, אלא לבד להתכופף ולהרים.

וכן ראיתי כמה פעמים שהרבי התכופף בעצמו והרים בדלי סיגריה ב-770 מהרצפה, (וחבל ומצער שישנם כאלה שלא מקפידים שלא לזרוק ניירות ולכלוך, וכתוב בשו"ע שביהכ"ס צריך להיות: "לפאר את בית א-לוקינו!")

וכ"ק אד"ש מה"מ כתב שרוצה ש-770 יראה ויהי: "לתהילה לשם ולתפארת!" כן תהי' לנו! בעזרת ה', בעזרת הציבור, ובעזרת הגבאים.

לא להוציא יהודים מביהכ"ס!

הסדר כל שנה בליל שמחת-תורה, שהרבי התוועד עד מאוחר בלילה, וחיכה לשמוע שאני"ש והתמימים חזרו מה"התלוכה" שהלכו לשמח יהודים בבתי הכנסיות בשכונות העיר. ובסוף ההתוועדות א' ה"זקנים" הכריז בשם "וועד המסדר" על הסדר עד ההקפות, ושכולם יצאו מביהכ"ס כדי שיוכלו לסדר את בית הכנסת מהתוועדות לסדר של ה"הקפות" [וכרגיל ה"זקנים" הכריזו ב"החכמה" ו"הצליחו" להצחיק את אד"ש]

ובא' השנים הכריז א' ה"זקנים": "הרבי הורה להכריז שהסדר עתה יהי כך: ראשית יברכו "ברכה אחרונה", ואח"כ יצאו כולם מביהכ"ס ולאחר זמן יחזרו ל"הקפות".

כשהנ"ל סיים להכריז, חיך כ"ק אד"ש מה"מ, ואמר: "אויף ארויסיגין פון שול, זאל מען נישט נוצען מיין נאמען!..." [= "כדי לצאת מבית-הכנסת, שלא ישתמשו בשמי!..."]

היינו, המשמעות הרוחנית, שעניינו של כ"ק אד"ש מה"מ (וכנראה גם של כל מי שקשור אליו ושלוח), להביא יהודים ולפעול עליהם לבוא לביהכ"ס, ולא להוציאם או לגרום ליצאתם, אפילו במטרה נצרכת.

בלי"ק - ברכה לא קללה

בסעודת "שבע ברכות" של משפחות צייטלין-שגלוב שהתקיימה ב-770-י"בית משיח" ביום ג' פרשת בלק, דברתי ואמרת שכי"ק אד"ש מה"מ רוצה והורה שסעודת "שבע ברכות" אחת, תהי' בישיבה שלמד החתן, ובפרט ב-770.

והונהג שמשדלים שהשבע ברכות האחרון יהי' ב-770, ובה החתן מצהיר לעצמו ולכלה שעשו שבע ברכות במשך השבוע בכל מיני מקומות, אבל החיתום והאחרון שממנו לוקחים הכוחות וההשפעה לחיים הוא מהישיבה תומכי-תמימים ומ-770-בית משיח, שברוח זו יתנהג הבית וכל החיים, ואת כל הברכות לוקחים מכאן.

ובפרט בפרשת בלק, שע"ז נאמר: "ויהפוך ה' אלוך לך את הקללה לברכה, כי אהבך הוי' אלוך!"

ואשר לומר "בלק" ר"ת- ברכה לא קללה. או בהיפך; מהסוף להתחלה; "קללה לברכה!"

ה"שבע ברכות" האחרון בישיבת "תומכי תמימים"

ב. בחנוכה ה'תשכ"ד התחתן הרה"ח שלום לייב שיחי אייזנבך במונטריאל (עם בת הרה"ח אליהו משה ע"ה גלרצקי), והרבי הורה ש"שבע ברכות" אי יעשו בישיבה שלמד החתן בה בכפר חב"ד, ובאמצע ימי השבע ברכות נסעו לארה"ק, וה"שבע ברכות" האחרון, עשו בישיבת תומכי-תמימים בכפר-חב"ד. (כנראה שמאז נודע שזהו רצונו והוראתו של אד"ש).

לעילוי נשמת

המשפיע הרה"ח הרה"ח חיים דוד נטע ע"ה

בן הרה"ח הרה"ח נחמן דוד ע"ה

וויכנין

יארצייט כ"ו תמוז

יה"ר שיהי מליץ יושר עבור בני משפחתו ותלמידיו שיחיו להצלחה מרובה בכל העניינים בגשמיות וברוחניות, מתוך בריאות והרחבה אושר ושמחה ויררו נחת יהודי חסידותי מכל יוצאי חלציהם תמיד כל הימים, ויזכו לקבלת פני המלך המשיח והגאולה השלימה מ"י"ד מ"מ"ש נאו!

נדפס ע"י בני משפחתו ותלמידיו שיחי

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!